

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 38Ek/1413/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118344311
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Šnapková
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2019:6118344311.3

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica vo veci exekúcie oprávnených: X./ Jozef Žuffa, nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Zemianská Dedina X, XXX XX Nižná, X./ Monika Ružičková, nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Ševčenkova XXXX/XX, XXX XX Bratislava-Petržalka, X./ Monika Maňťová, nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Zemianská Dedina X, XXX XX Nižná, X./ Jozef Maňťo, nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Zemianská Dedina X, XXX XX Nižná, X./ Milan Maňťo, nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Zemianská Dedina X, XXX XX Nižná, X./ Marta Maňťová, nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Zemianská Dedina X, XXX XX Nižná, X./ Ján Žuffa, nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Vladina XXX/XXX, XXX XX Tvrdošín, X./ Mária Žuffová, nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Vladina XXX/XXX, XXX XX Tvrdošín, oprávnení X./ až X./ práv. zast.: JUDr. Dušan Serek advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Nová Doba XXX/XX, XXX XX Nižná, IČO: XX XXX XXX, proti povinnému: V., práv. zast.: JUDr. Slavomír Bachynec, advokát, so sídlom Advokátskej kancelárie Podbiel 177, 027 42 Podbiel, na vymoženie nepeňažného nároku a trov exekúcie, vykonávanej súdnym exekútorom: JUDr. Jozef Augustín, PhD., so sídlom Exekútorského úradu Žilina, Framborská 3605/41, 010 01 Žilina, pod sp. zn. 384EX 532/18, o sťažnosti povinného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 38Ek/1413/2018 zo dňa 21. februára 2019, takto

rozhodol:

Súd uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 38Ek/1413/2018 zo dňa 21. februára 2019 z r u š u j e a vec vracia vyššiemu súdnemu úradníkovi na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Oprávnení 1./ až 8./ (ďalej len „oprávnení“) prostredníctvom právneho zástupcu podali návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému na vymoženie nepeňažného nároku - povinnosť povinného umožniť oprávneným prístup a pokojné užívanie pozemkov špecifikovaných vo výroku uznesenia súdu o neodkladnom opatrení a trov exekúcie. Ako exekučný titul pripojili vykonateľné uznesenie Okresného súdu Námestovo, sp. zn. 4C/33/2018-34 zo dňa 07. 09. 2018 o nariadení neodkladného opatrenia (ďalej aj ako „exekučný titul“, resp. „neodkladné opatrenie“). Okresný súd Banská Bystrica poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Jozefa Augustína, PhD., ktorý ju vedie pod sp. zn. 384EX 532/18.

2. Povinný prostredníctvom právneho zástupcu, v zákonom stanovenej lehote podal návrh na zastavenie exekúcie. Poukázal na to, že oprávnení podali návrh na začatie exekúcie, hoci vedeli, že vo veci je voči exekučnému titulu podané odvolanie. Podľa názoru povinného je takýto postup v rozpore so zákonom, nakoľko sa oprávnení po vydaní poverenia pozemok nesnažili užívať, čo im umožňuje do rozhodnutia odvolacieho orgánu. Uviedol tiež, že pozemok je ohradený so vstupnou bránou a práve niektorí z oprávnených, resp. ich známi, mu bránia užívať pozemok tak, že úmyselne parkujú autá pred vstupom naň. Zároveň dal súdu do pozornosti, že je tiež nájomcom bytu v predmetnom bytovom dome a vlastníkom pozemku, preto by nemal byť limitovaný nad rámec jeho práv. Mal za to, že cieľom exekučného konania nebolo splnenie jemu uloženej povinnosti, ale vymoženie peňažného plnenia voči povinnému v podobe trov konania, ktoré exekútorovi ani oprávneným reálne nevznikli. Hoci neodkladné opatrenie povinný považuje za nezákonné, rešpektuje ho, nemieni oprávneným v užívaní pozemku brániť, ale bude za to požadovať náhradu.

3. Právny zástupca oprávnených so zastavením exekúcie nesúhlasil. Uviedol, že tvrdenie povinného o tom, že im umožňuje užívanie pozemku v zmysle predbežne vykonateľného exekučného titulu je nepravdivé. Ako dôkaz priložil 2 fotografie z miesta samého. Tvrdil, že z prvej vyplýva tá skutočnosť, že aj ku dňu 21. 11. 2018 bola brána k pozemkom, ktoré podľa exekučného titulu má povinný oprávneným sprístupniť a umožniť im ich užívanie, zatvorená a oprávnení nemajú k dispozícii žiadny kľúč. Na druhej fotografii je vidieť osobný automobil, ktorý stojí na ceste pred bránou, pretože podľa tvrdenia právneho zástupcu oprávnených, nie je možné sa dostať do areálu za touto bránou, keďže je stále uzamknutá. Ďalej uviedol, že oprávnení sú vlastníci bytov v bytovom dome, ku ktorému prináležia pozemky vo vlastníctve povinného a teda sú vzhľadom na neplnenie povinnosti povinného uložených exekučným titulom, nútení parkovať svoje osobné motorové vozidlá na ceste III. triedy, niekedy aj pred bránou povinného. Nakoľko je brána zamknutá a oprávneným nie je zabezpečený prístup a pokojné užívanie pozemkov, žiadal, aby súd návrh povinného na zastavenie exekúcie zamietol.

4. Vyšší súdny úradník Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „vyšší súdny úradník“) uznesením sp. zn. 38Ek/1413/2018 zo dňa 21. februára 2019 rozhodol, že súd návrh povinného na zastavenie exekúcie zamietla. Zamietnutie návrhu odôvodnil tým, že neodkladné opatrenie je predbežne vykonateľné rozhodnutie, ktoré je vykonateľné doručením. Podaním odvolania síce uznesenie nenadobudne právoplatnosť, ale uvedená skutočnosť nemá vplyv na jeho vykonateľnosť. Exekučný súd je viazaný rozhodnutím vo veci samej, ktoré je vykonávané, a ktoré zakladá oprávnenému právo na splnenie určitej povinnosti voči označenému subjektu a preto exekučnému súdu neprislúcha čokoľvek na tomto rozhodnutí meniť. Podané odvolanie teda nemá účinok na predmetné exekučné konanie. Ďalej uviedol, že z vyjadrení oprávnených a priložených dôkazov, ktorými sú fotografie, mal preukázané, že povinný si neplní svoju povinnosť uloženú rozhodnutím súdu. Trovy konania, ktoré povinný namieta, pozostávajú zo zaplateného súdneho poplatku za podanie návrhu na vykonanie exekúcie, trov právneho zastúpenia (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie návrhu na začatie exekučného konania) a režijného paušálu. Náhrada uvedených trov konania je preto dôvodná.

5. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, povinný prostredníctvom právneho zástupcu, v zákonom stanovenej lehote podal sťažnosť. Poukázal na to, že v posudzovanej veci došlo k zneužitiu práva zo strany oprávnených a súdneho exekútora. Oprávnení podali návrh na výkon exekúcie bez toho, aby zistili, či im sporný pozemok povinný je ochotný sprístupniť alebo nie. Pozemok bol v čase vydania neodkladného opatrenia už ohradený, pretože povinný tam mal umiestnený materiál a stroje, ktoré si musel chrániť. V danom čase bola osadená aj vstupná brána. Povinný bol ochotný dobrovoľne vyhovieť rozsahu neodkladného opatrenia, povoliť prístup oprávneným a umožniť im pokojné užívanie pozemkov aj v ohradenej časti pozemku. Títo však nikdy s ním nekomunikovali a neoslovili ho písomne ani ústne. Nikto z nich však ale nemôže v rozpore s vydaným opatrením žiadať viac, či už odstránením existujúcej brány alebo plota. Povinný je sám nájomcom bytu v bytovom dome a spolu s ostatnými oprávnenými má rovnaké práva. Okrem toho je však aj vlastníkom sporných pozemkov a jeho vlastníctvo nikto nespochybnil. Pokiaľ teda oprávnení nepreukázali, že v rozsahu vydaného neodkladného opatrenia si povinný nesplnil zákonnú povinnosť, nebol dôvod vo veci nariaďovať exekúciu.

6. Oprávnení sa k podanej sťažnosti nevyjadrili.

7. Sudca k veci udáva nasledovné:

8. Podľa § 200 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“) na exekučné konania sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

9. Podľa § 239 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť.

10. Podľa § 250 ods. 2 CSP ak je sťažnosť dôvodná, súd napadnuté uznesenie zruší alebo zmení; v prípade zrušenia uznesenia je súdny úradník viazaný právnym názorom súdu.

11. Po preštudovaní veci sa sudca stotožnil s názorom vyššieho súdneho úradníka v napadnutom uznesení, pokiaľ konštatoval, že exekučný titul je vykonateľný.

12. Pokiaľ povinný v podanom návrhu na zastavenie exekúcie ako aj v podanej sťažnosti vytyka súdnemu exekútorovi, že začal exekúciu bez toho, aby zisťoval, či došlo k dobrovoľnému splneniu povinnosti uloženej povinnému neodkladným opatrením, sudca poukazuje na to, že po doručení bezvadného návrhu na vykonanie exekúcie exekučnému súdu, je exekučný súd povinný návrh aj s prílohami podrobiť preskúmaniu (ide o preskúmanie ex ante z úradnej povinnosti). Dôvodom preskúmania návrhu a jeho príloh, vrátane exekučného titulu, je posúdenie, či sú splnené všetky predpoklady požadované Exekučným poriadkom a osobitnými predpismi na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, teda na vedenie exekúcie - podmienky na vedenie konania podľa CSP; či bol zaplatený súdny poplatok podľa zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch; oprávnený a povinný sú hmotnoprávnymi nositeľmi práv a povinností z exekučného titulu, prípadne, že na nich právo či povinnosť z exekučného titulu prešli; či exekučný titul je materiálne aj formálne vykonateľný a či bola splnená podmienka alebo vzájomná povinnosť, na ktorých splnenie je viazané právo priznané exekučným titulom. Vo fáze rozhodovania o udelení poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi, teda exekučný súd dokazovanie nevykonáva - postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené založenými listinami (§ 56 Exekučného poriadku). Vydané poverenie na vykonanie exekúcie súd odošle poverenému exekútorovi spolu s rovnopisom návrhu na vykonanie exekúcie alebo spolu s údajmi z návrhu na vykonanie exekúcie. Doručením poverenia na vykonanie exekúcie exekútorovi sa začína exekúcia (§ 57 ods. 1 Exekučného poriadku). Po prijatí poverenia na vykonanie exekúcie a následne vykonanej lustrácii majetku povinného, ak je potrebná, súdny exekútor vydá upovedomenie o začatí exekúcie (§ 61 ods. 1 Exekučného poriadku). Jedná sa o procesný úkon, ktorého význam spočíva v tom, že sa o začatí exekúcie dozvedá i povinný, ktorému od jeho doručenia plynie lehota na procesnú obranu proti exekúcii (právo podať návrh na zastavenie exekúcie). Pred vydaním upovedomenia o začatí exekúcie, potom súd ani exekútor nepreskúmajú dôvodnosť podaného návrhu na vykonanie exekúcie.

13. Konanie o návrhu povinného na zastavenie exekúcie súdom môžeme vnímať ako relatívne samostatný spor medzi oprávneným a povinným, v ktorom sa rieši sporná otázka, či je exekúcia vedená po práve. Aj keď vo všeobecnosti platí, že dôkazné bremeno ohľadom tvrdení uvedených v návrhu na zastavenie exekúcie zaťažuje povinného, ktorý návrh na zastavenie exekúcie podal, existuje výnimka vychádzajúca zo skutočnosti, že od nikoho nemožno spravodlivo požadovať, aby preukazoval reálnu neexistenciu určitej skutočnosti (negatívnu skutočnosť - niečo čo sa nestalo, čo neexistuje). Preukazovanie takejto skutočnosti je spravidla objektívne nemožné (tento jav sa v rímskom práve označoval ako probatio diabolica). V týchto prípadoch hovoríme o presune dôkazného bremena na protistranu. V civilnej procesualistike sa pre túto skutočnosť používa termín negatívna dôkazná teória. Táto teória sa uplatní vtedy, keď nie je možné neexistenciu určitej skutočnosti dokázať prostredníctvom tvrdenia iných pozitívnych skutočností, ktoré v konečnom dôsledku vedú k záveru o tom, že určitá negatívna skutočnosť je daná. Povinný totiž nie je povinný preukazovať, že povinnosť uloženú mu exekučným titulom plní dobrovoľne, t.j. rešpektuje právo prístupu a pokojného užívania pozemku oprávnenými ale naopak, vzhľadom na špecifickosť uloženej povinnosti, zaťažuje dôkazné bremeno oprávnených preukázať, kedy, komu a akým spôsobom bola povinnosť uložená povinnému nesplnená. Povinný totiž nemá objektívnu možnosť dokázať, že im prístup a pokojné užívanie umožňuje. Naopak, je povinnosťou oprávnených dokázať, že im je v prístupe k pozemku a v jeho pokojnom užívaní bránené. V danom prípade oprávnení dostatočným spôsobom nepreukázali neplnenie uloženej povinnosti povinným dobrovoľne, keď okrem vlastného tvrdenia, a priloženej fotodokumentácie o ohradení a uzamknutí predmetného pozemku, neposkytli iný dôkaz na preukázanie pravdivosti svojich tvrdení, obzvlášť, keď povinný tvrdí, že po vydaní exekučného titulu bol ochotný dobrovoľne vyhovieť rozsahu neodkladného opatrenia - povoliť prístup oprávneným a umožniť im pokojné užívanie pozemkov aj v ohradenej časti pozemku (poskytnúť kľúč od visiacej zámky na vstupnej bráne ohradeného pozemku). Povinný preukazoval dobrovoľné plnenie uloženej povinnosti taktiež iba svojimi tvrdeniami.

14. Za týchto okolností, sudca preto zrušil sťažnosťou napadnuté uznesenie a vrátil vec vyššiemu súdnemu úradníkovi na nové rozhodnutie. V ďalšom konaní vyšší súdny úradník vyzve oprávnených (resp. ich právneho zástupcu) na preukázanie pravdivosti ich tvrdenia, že povinný odmieta plniť povinnosť uloženú mu exekučným titulom dobrovoľne. Sudca opätovne zdôrazňuje, že samotné tvrdenie oprávnených vrátane záznamov z priloženej fotodokumentácie nepovažuje za dostačujúci dôkaz pre

vyvodenie jednoznačného a nespochybniteľného záveru o tom, že povinný odmieta uloženú povinnosť plniť dobrovoľne. V tejto súvislosti dodáva, že neodkladným opatrením nebola povinnému uložená povinnosť odstrániť oplotenie pozemku a preto je možné naplniť účel (výrok) neodkladného opatrenia napr. aj tým spôsobom, že povinný na svoje vlastné náklady zabezpečí oprávneným kľúče od vstupnej brány tak, aby im bol na pozemok kedykoľvek umožnený prístup a mohli pozemok pokojne užívať. Pokiaľ oprávnení nepreukážu hodnoverným spôsobom pravdivosť svojho tvrdenia, bude súd vychádzať zo skutočnosti, že povinnosť je povinným plnená dobrovoľne, a preto nebol daný dôvod na nútený výkon exekučného titulu.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uznesenie nie je prípustné podať odvolanie.